

Migrace a integrace přistěhovalců v západní Evropě

Seminář k dějinám západní Evropy (JTB030/JMB250)

ZS 2021/2022

Mgr. Anna Lukešová

anna.lukesova@fsv.cuni.cz

Konzultace: dle dohody

Anotace

Seminář je určen pro studenty bakalářského cyklu oboru Teritoriální studia/Mezinárodní teritoriální studia (JTB030/JTM250). Zabývá se tématem migrace, imigračních a integračních politik zemí západní Evropy. Seminář se snaží pokrýt nejen historické aspekty fenoménu migrace v západní Evropě, ale také teoretické koncepty migrace a integrace, stejně jako aktuální otázky týkající se migrace do Evropy.

Cíl předmětu

Cílem semináře je studenty seznámit nejen se základními migračními koncepty a relevantní odbornou literaturou či historií migrace v západní Evropě, ale také je naučit kritickému myšlení v rámci problematiky migrace s praktickým dopadem pro jejich vlastní život. Mezi cíle předmětu také patří rozvoj prezenčních a komunikačních dovedností, spojených s orientací v online prostředí.

Metody výuky

Kurz bude probíhat formou **semináře**. Součástí jedné výukové hodiny je:

- krátké seznámení s tématem hodiny (vyučující),
- přednesení 1-2 referátů (studenti),
- debata nad povinnou četbou a tématem hodiny (vyučující + studenti).

Všechny texty budou umístěny v systému **Moodle** pod názvem semináře: [Migrace a integrace přistěhovalců v západní Evropě](#). Studenti jsou povinni se do semináře zapsat do 8. 10. 2021 (heslo bude sděleno v rámci úvodní hodiny).

Seminář bude probíhat **každé pondělí 12:30-14:00**, prezenčně v budově **Pekařská 16, místnost 112**.

Podmínky udělení zápočtu

Předmět je ukončen zápočtem, k jehož získání je nutné splnit v zapsaném semináři následující **povinnosti**:

- a) Ústní vystoupení s referátem na zadané téma v rozsahu 15-20 minut (vč. handoutu odevzdaného den předem vyučující) (30 bodů)
- b) Aktivní účast v hodině (povinná četba, kvíz, debata, doplňkové aktivity) (30 bodů)
- c) Odevzdání tématu referátu v písemné podobě (40 bodů)

Student odevzdá referát v písemné podobě a v uvedeném rozsahu cca 3-5 normostran čistého textu (5 400 – 9 000 znaků, včetně mezer, bez poznámek pod čarou, bez seznamu literatury), a to do půlnoci 31.1.2022 prostřednictvím platformy Moodle. Soubor bude mít podle kursu a vedoucího semináře název například jtb030_lukesova_novakjan_referat, pod stejným názvem, pouze s příponou .doc bude připojen text referátu; přílohy vždy ukládejte ve formátu doc nebo docx. Hodnotí se první odevzdaná verze referátu.

- d) K získání zápočtu je nutné dosáhnout minimálně 50 % z každé položky uvedené v bodech a-c

K zakončení předmětu zápočtem je rovněž nutná povinná **docházka** s maximální absencí 1 omluvené a 1 neomluvené hodiny. Neomluvené opoždění o více jak 10min je počítáno jako neomluvená docházka. V případě vyššího počtu absencí z důvodů spojených s onemocněním Covid-19 bude student zpracovávat dodatečný úkol nahrazující zmeškanou výuku.

Harmonogram semináře

1. Úvodní hodina 4. 10. 2021

2. Základní koncepty a teoretické přístupy fenoménu migrace 11. 10. 2021

Četba:

- Drbohlav D., Uherek Z., „Reflexe migračních teorií“, *Geografie – Sborník České geografické společnosti* 112, č. 2 (2007), 125-141.

3. Historie migrace v západní Evropě v kostce 18. 10. 2021

Referát:

- Klasické integrační modely: asimilace, multikulturalismus, exkluzivismus

Četba:

- Bleich E., „The legacies of history? Colonization and immigrant integration in Britain and France“, *Theory & Society* 34 (2005), 171-195.

4. Občanská integrace: nový integrační model? 25. 10. 2021

Referát:

- Občanská integrace: nový integrační model?

Četba:

- Goodman S. W., „Integration Requirements for Integration's Sake? Identifying, Categorising and Comparing Civic Integration Policies“, *Journal of Ethnic and Migration Studies* 36, No. 5 (2010): 753-772.

5. Případová studie: Francie

1. 11. 2021

Referát:

- Migrace a migrační politiky Francie

Četba:

- Silbermann et al. (2007), „Segmented assimilation in France? Discrimination in the labour market against the second generation“, *Ethnic and Racial Studies* 30, No. 1 (2007), 1-27.

6. Případová studie: Velká Británie

8. 11. 2021

Referát:

- Migrace a migrační politiky Velké Británie

Četba:

- Demireva N., Heath A., „Has multiculturalism failed in Britain?“, *Ethnic and Racial Studies* 37, No. 1 (2014), 161-180.

7. Případové studie: Skandinávie

15. 11. 2021

Referát:

- Migrace a migrační politiky Dánska
- Migrace a migrační politiky Norska
- Migrace a migrační politiky Švédska

Četba:

- Brochmann G., Seland I., „Citizenship Policies and Ideas of Nationhood in Scandinavia“, *Citizenship Studies* 14, No. 4 (2010), 429-443.

8. Případové studie: Benelux

22. 11. 2021

Referát:

- Migrace a migrační politiky Belgie
- Migrace a migrační politiky Lucemburska
- Migrace a migrační politiky Nizozemska

Četba:

- Vink M. P., „Dutch ‘Multiculturalism’ Beyond the Pillarisation Myth“, *Political Studies Review* 5 (2007), 337-350.

9. Případové studie: jižní Evropa

29. 11. 2021

Referát:

- Migrace a migrační politiky Itálie
- Migrace a migrační politiky Portugalska
- Migrace a migrační politiky Španělska

Četba:

- Cuttitta P., "Mandatory Integration Measures and Differential Inclusion: The Italian Case", *Journal of International Migration and Integration* 17, No. 1 (2016): 289-302

10. Migrační politiky Evropské unie

6. 12. 2021

Referát:

- Vývoj migračních politik Evropské unie

Četba:

- Block L., Bonjour S., „Fortress Europe or Europe of Rights? The Europeanisation of Family Migration Policies in France, Germany and the Netherlands“, *European Journal of Migration and Law* 15 (2013): 203-224.

11. Otázka uprchlictví a azylu v západní Evropě

13. 12. 2021

Referát:

- Uprchlíkové vlny do západní Evropy ve 20. století

Četba:

- Van Heelsum A., „Aspirations and frustrations: experiences of recent refugees in the Netherlands“, *Ethnic and Racial Studies*, Vol. 40, No. 13 (2017).

12. Integrace muslimů v západní Evropě

20. 12. 2021

Referát:

- Spor ohledně nošení šátků muslimskými ženami v Evropě

Četba:

- Kaya S., „State policies toward Islam in twenty countries in Western Europe: the Accommodation of Islam Index“, *Muslim World Journal of Human Rights*, Vol. 14, No. 1 (2017): 1-27.

13. Náhradní hodina

3. 1. 2022

Doporučená literatura

Knihy:

- Baršová A., Barša P., *Přistěhovalectví a liberální stát. Imigrační a integrační politiky v USA, západní Evropě a Česku* (Brno: Masarykova univerzita v Brně, Mezinárodní politologický ústav, 2005).
- Brubaker R., *Citizenship and Nationhood in France and Germany* (Cambridge: Harvard University Press, 1999).
- Castles S., de Haas H., Miller M., *Age of Migration. International Population Movements in the Modern Worlds* (Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2014).
- Favell A., *Philosophies of integration. Immigration and the idea of citizenship in France and Britain* (Hampshire: Palgrave, 2001).
- Triandafyllidou A., Gropas R., *European immigration: a sourcebook* (Aldershot: Ashgate, 2014).
- Zolberg A. R., Benda P. M., *Global Migrants, Global Refugees. Problems and Solutions* (New York: Berghahn Books, 2001).

Internetové zdroje:

- Migration Policy Institute (<http://www.migrationpolicy.org/>)
- International Migration, Integration and Social Cohesion (<https://www.imiscoe.org/>)
- Migration Policy Index (<http://www.mipex.eu/>)
- Forced Migration Online (<http://www.forcedmigration.org/>)
- MigraceOnline.cz (<http://migraceonline.cz/>)